

Sygn. akt IV CZ 68/12

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości T. T. Spółki z o.o.
przeciwko P. SA i Osiedlu T. Spółce z o.o. Spółce Komandytowo - Akcyjnej o
zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 października 2012 r.,
zażalenia strony powodowej
na postanowienie o kosztach postępowania zawarte w punkcie drugim wyroku
Sądu Okręgowego
z dnia 7 lutego 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 7 lutego 2012 r. oddalił apelację powoda i apelację pozwanego Osiedle T Spółki z o.o. Spółki komandytowo – akcyjnej, zniósł wzajemnie między apelującymi koszty procesu w drugiej instancji, zasądził od powoda na rzecz pozwanego P. SA kwotę 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego Sąd odwołał się do zasady odpowiedzialności za wynik sporu i przytoczył art. 98 § 1 k.p.c.

Na powyższe orzeczenie, w części odnoszącej się do zniesienia kosztów postępowania drugoinstancyjnego między apelującymi, złożył zażalenie powód syndyk Masy Upadłości T. – T. Spółka z o.o. Wskazując, iż apelacja pozwanego została oddalona w całości jako bezzasadna, zarzucił że powinien on być obciążony obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję. Inne rozstrzygnięcie – zdaniem skarżącego – stoi w sprzeczności z art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik sprawy, zawartą w art. 98 k.p.c., w postępowaniu procesowym strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu (por. m. in. uchwała składu siedmiu sędziów SN – zasada prawna z dnia 23 czerwca 1951 r., C 67/51, OSNC 1951, nr 3, poz. 63). Odstąpienie od niej jest możliwe w wypadku wydania rozstrzygnięć o częściowym uwzględnieniu żądań, jeżeli przeciwnik uległ co do nieznaczonej części żądania albo określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu (art. 100 zd. 2 k.p.c.), ugodowego załatwienia sprawy (art. 104 k.p.c.), bądź w sytuacjach szczególnych uzasadnionych zasadą słuszności (art. 102 k.p.c.), zawinieniem strony polegającym na niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniu (art. 103 k.p.c.). Odpowiednikiem wskazanej zasady w odniesieniu do rozstrzygnięć o częściowym uwzględnieniu żądań stron jest art. 100 zd. 1 k.p.c. Ze względów pragmatycznych ustawodawca dopuścił jednak w tych sprawach, w miejsce samodzielnych rozstrzygnięć o kosztach postępowania, po dokonaniu rozrachunku i odpowiednio

do jego wyniku i treści orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydawanie postanowień o wzajemnym zniesieniu lub stosunkowym rozdzieleniu kosztów postępowania. Oznacza to, że uzupełnieniem reguły odpowiedzialności za wynik sprawy jest zasada kompensaty. Podjęcie postanowienia w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c. wymaga ustalenia proporcji między zgłoszonymi a uwzględnionymi żądaniami i zarzutami stron a wynikiem procesu. Jeżeli strony w równym lub zbliżonym stopniu wygrały i przegrały proces, a poniesione przez nie koszty nie pozostają w dysproporcji, właściwym rozstrzygnięciem jest zniesienie wyłożonych kosztów postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1985 r., II CZ 56/85, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1991 r., II CZ 255/90, OSP 1991, nr 11, poz. 279, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2002 r., I PKN 932/00, OSNP 2004, nr 4, poz. 63).

W przedmiotowej sprawie apelacje powoda Syndyka Upadłości T.-T. Olsztyn Spółki z o.o. oraz pozwanego Osiedla T. Spółki z o.o. Spółki komandytowo - akcyjnej zostały oddalone, przy czym skarżący ponieśli koszty postępowania odwoławczego w takiej samej wysokości (odpowiednio: powód opłata sądowa 1.263 zł, pozwany opłata sądowa 1.263 zł, wynagrodzenie pełnomocników po 1.200 zł). Tym samym strony w równym stopniu wygrały i przegrały w postępowaniu odwoławczym, zatem rozstrzygnięcie o zniesieniu kosztów tego postępowania co do zasady było prawidłowe i znajdowało oparcie w przepisie art. 100 zd. 1 k.p.c. Uchybieniem Sądu Okręgowego było jedynie powołanie art. 98 k.p.c., jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania także w odniesieniu do skarżących stron. Niemniej, mimo błędnego wskazania wskazanego przepisu, orzeczenie wydane w tym przedmiocie odpowiada prawu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394² § 1 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.